

Openheid voorkomt problemen bij jongeren met een chronisch zieke ouder

foto: Studio Kastermans, Hilversum

Ongeveer tien procent van de Nederlandse jongeren heeft een chronisch zieke ouder.

Psycholoog Dominik Sieh van de Universiteit van Amsterdam

onderzocht welke invloed dit heeft op hun leven. Hij vond dat deze groep het eigenlijk heel goed doet. Maar er zitten addertjes onder het gras en een klein deel heeft wel degelijk zodanig veel moeite met de situatie dat professionele hulp wenselijk is. Goede gesprekken binnen het gezin kunnen een hoop problemen voorkomen.

Dominik Sieh: “De laatste resultaten laten opnieuw zien dat het belangrijk is om de ziekte en de gevolgen bespreekbaar te maken binnen het gezin”

Ruim honderd gezinnen met samen honderd-zestig jongeren tussen de tien en twintig jaar deden mee aan deze eerste fase van het onderzoek, dat wordt uitgevoerd in samenwerking met revalidatiecentrum de Hoogstraat. Sieh wilde vooral weten of deze jongeren meer problemen ondervinden dan leeftijdsgenoten met gezonde ouders én erachter komen wanneer gezinnen goed functioneren. Sieh: “Alle leden van het gezin hebben afzonderlijk een vragenlijst ingevuld. De uitkomst was best verrassend. Gedragsproblemen worden ingedeeld in twee groepen: gedrag dat zich naar binnen richt, zoals jezelf terugtrekken en gevoelens van angst en gedrag dat zich op anderen richt zoals boosheid, agressie en ongehoorzaamheid. Als je naar de groep als geheel kijkt, dan hebben jongeren met een chronisch zieke ouder nauwelijks meer gevoelens van angst of eenzaamheid dan jongeren met gezonde ouders. En ze vertonen zelfs veel minder agressief gedrag. Dat laatste is opmerkelijk, omdat uit veel in-

ternationale studies blijkt dat jongeren met zieke ouders juist meer agressief en boos gedrag vertonen.”

Goed nieuws dus?

“Dat zou je op het eerste gezicht wel zeggen, maar de vraag is wat dit op lange termijn betekent. Het kan zijn dat jongeren hun boosheid opkroppen, omdat hun ouders het al moeilijk hebben. In plaats van boos uit te vallen en te schreeuwen dat het allemaal zo oneerlijk is, dat ouders voor jou zouden moeten zorgen en niet andersom, redeneren ze het weg: mijn moeder heeft al zoveel hulp nodig, laat ik mij maar verantwoordelijk gedragen. Dat kan later problemen geven en maken dat ze zich anders voelen dan anderen. Mogelijk is dit ook een verklaring waarom ze minder tevreden zijn met hun leven, zoals blijkt uit internationaal onderzoek.”

En er is meer. Hoewel de groep als geheel het best goed doet, is er een kleine groep die zodanig veel problemen heeft, dat professione-

In deze rubriek staan uitsluitend voorlichtingsbijeenkomsten van de Reumapatiëntenverenigingen vermeld. Houdt u rekening met de lange productietijd van dit blad. Reumadata moeten minimaal zes weken voor de verschijningsdatum van het blad binnen zijn. Stuurt u alle informatie naar de Reumapatiëntenbond, Postbus 1370, 3800 BJ Amersfoort of naar inbeweging@reumabond.nl.

Overzicht regionale inlooptmogelijkheden

Alphen aan den Rijn, eerste donderdag van de maand, van 9.30 tot 11.30 uur, Rijnland Ziekenhuis te Alphen a/d Rijn, info: Ruud Friesema T 0172-492512.

Den Haag, tweede woensdag van de maand, 11.00 tot 13.00 uur, verenigingsgebouw Aaltje Noordewierstraat 276, info: Djoeke Verstege, T 070 4043154, Kees Aaldijk, T 070 3801340.

Dirksland, eerste dinsdag van de maand van 13.00 uur tot 16.00 uur, Patiënten Service Bureau van Weel-Bethesda ziekenhuis te Dirksland, Info: j.van Loon T 0187 651661 of rpvgo@uni-one.nl.

Gouda, vierde woensdag van de maand, 14.00 tot 15.30 uur, Groene Hart Ziekenhuis, Jozeflocatie, in Gouda, info: Bertha Maat, T 0172 210484.

Hengelo, vierde woensdag van de maand, 10.00 tot 12.00 uur, Streek Ziekenhuis Midden Twente in Hengelo, info: Wilma Veltink, T 074 2775269 of hrpv@home.nl.

Spijkenisse, vanaf donderdag 11 november elke eerste donderdag van de maand van 14.00 uur tot 15.30 uur, tijdelijke Bibliotheek, Breestraat. Info: Maureen van Opijnen, T 0181 630142 of maurenoa@hotmail.com.

Venray, iedere dinsdagmiddag van 13.30 -16.30 in de Kemphaan, Kennedyplein 1.

Winterswijk, na telefonische afspraak op T 0315 651447 in het Streekziekenhuis Koningin Beatrix.

Zoetermeer, eerste woensdag van de maand, 11.00 tot 13.00 uur, hoofdbibliotheek in het GIP in het stadshart, info: Dhr. P. Hellwig, T 079 3610543.

Bewegen in Apeldoorn

Bewegen op muziek, elke vrijdag van 10.00 - 11.00 uur in Gemeentecentrum De Duiker, Hoenderloseweg 10 in Ugchelen. Informatie en/of aanmelden: T 055 5331170.

Maag- en darmklachten bij reuma

De RPV 's-Hertogenbosch e.o. organiseert op 23 maart een themabijeenkomst 'Maag- en darmklachten bij reuma' - aanvang: 15.15 uur (aansluitend op de ALV) - locatie: aula van het JbZ Carolus Ziekenhuis, Hervensebaan 4, 's-Hertogenbosch, toegang is vrij. Medewerking verlenen: dr. Th.J.M. van Ditzhuijsen, MDL arts en een apotheker van het Jeroen Bosch Ziekenhuis 's-Hertogenbosch. Info: Gerrit van der Zalm - tel. 0411-607193.

Pijnbestrijding bij mensen met reuma

Op maandag 28 maart 2011 organiseert de RPV Noordoostpolder en Urk een voorlichtingsavond over de mogelijkheden van pijnbestrijding bij reumapatiënten, verzorgd door het Pijncentrum van het Medisch Centrum Emmeloord.

De avond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in zaal 5 van het zalencentrum van de Nieuw Jeruzalemkerk, Cornelis Dirkszplein 10 te Emmeloord.

le hulp wenselijk zou zijn. Sieh zou graag zien dat hulpverleners die rond een gezin met een chronisch zieke ouder staan, dit beter kunnen signaleren en kunnen zorgen dat die hulp er ook komt. Hij onderzocht daarom of je kunt voorspellen wat de kans op problemen verhoogt. Een goed contact met de ouders bleek erg belangrijk, vooral met de moeder. Jongeren die zich bijvoorbeeld stom voelen als ze met hun moeder over hun problemen praten of vinden dat ze te weinig aandacht van hun moeder krijgen, voelen zich vaker alleen of depressief. De kans op agressief gedrag is groter bij jongens en wanneer het contact met beide ouders verstoord is.

Sieh "Uit gesprekken met gezinnen in de allereerste fase van het onderzoek, was al duidelijk geworden dat er bij jongeren een grote behoefte bestaat om over de ziekte en hun gevoelens te praten. Binnen het gezin ligt dat vaak lastig, omdat de ouders het kind niet willen belasten. Soms is een diagnose gesteld toen een kind nog heel klein was, te klein om erover te praten. Maar vervolgens gebeurt dat ook niet als het kind zo groot is, dat het wel besef heeft dat er iets aan de hand is en ook de gevolgen daarvan ondervindt. De laatste resultaten laten opnieuw

zien dat het belangrijk is om de ziekte en de gevolgen bespreekbaar te maken binnen het gezin."

In een vervolgproject gaat Sieh nog gericht kijken hoe jongeren met een chronische zieke ouder met hun situatie omgaan en of zij hulp willen. Daarvoor worden nog thuiswonende jongeren gezocht (zie kader). Met de uitkomsten van dit project gaat Sieh een korte vragenlijst opstellen, waarmee hulpverleners snel en vroegtijdig kunnen signaleren of een jongere ondersteuning nodig heeft.

Sieh denkt ook alvast vooruit: "Stel dat de uitkomst van die vragenlijst aangeeft dat een jongere risico loopt op problemen, dan zou het mooi zijn als er een standaardbehandeling klaar ligt. Ik denk dan aan een kort traject door een gezinstherapeut bestaande uit vijf of zes gesprekken met de jongere alleen én met het hele gezin. Dan kun je echt preventief werken en problemen voorkomen." En als het aan Sieh ligt, gaat die behandeling er zeker komen.

Karin Beentjes

Jongeren gezocht voor onderzoek

De Universiteit van Amsterdam zoekt jongeren tussen de tien en twintig jaar, die thuis wonen en waarvan ten minste één van de ouders langer dan zes maanden reuma heeft. Het onderzoek bestaat uit het invullen van vragenlijsten door de jongeren via internet. Dit duurt ongeveer een half uur. Jongeren worden gevraagd de vragenlijst na één jaar opnieuw in te vullen. Ze ontvangen na elke ingevulde vragenlijst (maximaal twee keer) een bioscoopbon ter waarde van tien euro. Ook aan de zieke ouder zullen een paar algemene vragen worden gesteld. Dit duurt ongeveer vijf minuten. Aanmelden kan via deze website: www.ziekeouder.nl

Het is ook mogelijk naam, telefoonnummer en adres te sturen naar: D.S.Sieh@uva.nl of te bellen met Dominiek Sieh, tel. 020- 525 1375. Nadat een gezin of een jongere zich aanmeldt, wordt een briefoproep thuis gestuurd met meer informatie, toestemmingsverklaringen, antwoordformulier en retourenvelop.